

Van	Het college van burgemeester en wethouders
Aan	De gemeenteraad
Datum B&W vergadering	6 september 2016
Zaaknummer	106735
Vertrouwelijkheid	Openbaar
Portefeuillehouder	De heer drs. G. Struik, wethouder
Onderwerp	Beleidsregels bestuurlijke boete Participatiewet, IOAW/IOAZ en BBZ

1. Kennisnemen van

Het college heeft de beleidsregels bestuurlijke boete Participatiewet, IOAW en IOAZ 2016 vastgesteld.

2. Inleiding

Per 1 januari 2013 is de Wet aanscherping handhaving en sanctiebeleid SZW-wetgeving in werking getreden (in de wandelgangen ook wel 'fraudewet' genoemd). Deze wet geldt voor alle sociale wetgeving en is bedoeld om personen die de inlichtingenplicht niet of onvoldoende nakomen een boete op te kunnen leggen. De hoogte van de boete bedroeg 100% van het bedrag dat ten onrechte of teveel was verstrekt (benadelingsbedrag) en € 150,- als er sprake was van zogenaamde nul-fraude (als er geen sprake is van een benadelingsbedrag). Op 24 november 2014 heeft de Centrale Raad van Beroep een uitspraak gedaan die de kern van deze fraudewet raakt en grote gevolgen had voor de uitvoering. De CRvB achtte de hoogte van de boetes niet evenredig aan de overtredingen. Naar aanleiding van deze uitspraak heeft de Minister in december 2014 een brief naar de Tweede Kamer verzonden waarin hij een wijziging van de Wet aanscherping handhaving en sanctiebeleid SZW-wetgeving aankondigt. Op 31 mei jl. is deze wijziging van wet aangenomen door de Tweede Kamer. De wet treedt in werking per 1 januari 2017. Deze beleidsregels anticiperen op de komende wetgeving.

In afwachting van de wetwijziging besluit het UWV in mei 2015 in overleg met de Minister geen boetes meer op te leggen als men verkeerde gegevens verstrekt of te laat gegevens verstrekt, tenzij er op voorhand al sprake is van onterecht ontvangen uitkeringen. Omdat gemeentes vrij zijn hun boetebeleid al dan niet vast te leggen in beleidsregels, werkinstructies en/of uitvoeringsregels heeft een gedeelte van de gemeentes het besluit van het UWV gevolgd. Zo ook Gooise Meren (toen nog Bussum, Naarden en Muiden).

3. Kernboodschap

Als de inlichtingenplicht is geschonden moet de gemeente op grond van de Participatiewet of de IOAW/IOAZ een waarschuwing of boete opleggen. Anders dan voorheen is er in de nieuwe wetgeving geen minimumboete meer opgenomen bij nul-fraude. De overige boetes zijn afhankelijk van het benadelingsbedrag en de mate van verwijtbaarheid geworden. Dat betekent dat er meer differentiatie in de boetes is opgenomen. In plaats van 100% boete is de hoogte in de nieuwe wetgeving afhankelijk van de mate van verwijtbaarheid en bedraagt een bepaald percentage van het benadelingsbedrag. Bovendien is de duur van de betaling van de boete teruggebracht tot maximaal 24 maanden in plaats van dat de gehele boete volledig is betaald. De gemeente moet onderzoeken of er sprake is van opzet, grove schuld, gemiddelde verwijtbaarheid of verminderde verwijtbaarheid in alle gevallen van vermoedelijke fraude. Het college is vrij om binnen de kaders van deze wetgeving het boeteregime vorm te geven. Dit boeteregime wordt vastgelegd in

beleidsregels. Deze beleidsregels zijn niet alleen belangrijk voor een eenduidige uitvoering maar kunnen preventief werken naar de inwoners omdat zij bekend gemaakt worden met deze beleidsregels.

4. Consequenties

De wijziging van de Wet aanscherping handhaving en sanctiebeleid SZW-wetgeving is een verbetering van het boeteregime voor de klant. Er wordt een waarschuwing opgelegd als er sprake is van nul-fraude en de hoogte van de boetes worden vastgesteld aan de hand van de mate van verwijtbaarheid. De boetes vallen daardoor lager uit dan voorheen. Bovendien is de periode dat de boete moet worden terugbetaald beperkt tot maximaal 24 maanden, ook als niet de gehele boete is betaald.

Doordat de gewijzigde wetgeving nogal op zich heeft laten wachten staan er nog 170 onderzoeken waarin sprake is van vermoedelijke fraude over 2015 en 2016, open. In afwachting van nieuwe wetgeving zijn deze zaken niet onderzocht en/of afgehandeld. In de meeste gevallen is er sprake van nul-fraude (er volgt geen terugvordering) en kan een waarschuwing worden opgelegd. Omdat het lang heeft geduurd voordat er nieuwe wetgeving was, wordt geadviseerd de zaken waarin geen terugvordering plaats vindt (nulfraude) en dus geen boete behoeft te worden opgelegd, niet nader te onderzoeken. De zaken waarin wel sprake is van een benadelingsbedrag zullen wel worden afgehandeld. Met ingang van 1 september 2016 zullen **alle** onderzoeken in het kader van fraude worden afgehandeld.

5. Communicatie

Inwoners worden op de hoogte gebracht door middel van publicatie in de huis-aan-huisbladen, de nieuwsbrief van Wijzer en de website.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Gooise Meren,

D.J. van Huizen
Gemeentesecretaris

Mevrouw A. van Vliet-Kuiper
Burgemeester